

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027

VD/5680/02.01.00.00/2023

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouden kehityksen ennakointi on tällä hetkellä haasteellista. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen sivuvaikutukset ovat aiheuttaneet epävarmuutta jo yli vuoden ajan. Merkittävimmin tämä näkyy kiihtyneenä inflaationa ja sen mukanaan tuomana korkojen nousuna. Valtionvarainministeriö ennustaa Suomen talouden kutistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Talouteen vaikuttaa etenkin se, että inflaatio ja nousevat korot painavat yksityistä kulutusta. Kokonaisuudessaan valtionvarainministeriö ei oleta syvää eikä varsinkaan pitkää taantumaa.

Kehys

Kaupunginhallitus on päättänyt 5.6.2023 (§ 16) talousarvion käyttötalouden ja investointien laadintakehyksen vuodelle 2024. Hyväksytyssä kehyksessä kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut ovat 548,1 milj. euroa ja toimintatuotot ovat 33,4 milj. euroa.

Maaliskuussa 2023 saatiin kuntatalouteen uusi palkkaratkaisu ja sen yleiskorotukset on otettu huomioon toimialojen kehyksessä. Ratkaisu sisälsi myös useita paikallisesti sovittavia eriä, joiden määrärahavaraukset on kehysvaiheessa keskitetty kaupunkistrategian ja johdon toimialalle. Sisäisten vuokratulojen ja vuokramenojen muutos on päivitetty kehykseen.

Kehyksessä koko kaupungin toimintakulut nousevat vuoden 2023 käyttösunnitelmasta vuoteen 2024 noin 3,3 prosenttia. Vuonna 2024 toimintakulujen kasvua lisäävät palvelutarpeen kasvun ja yleisen hintatason nousun lisäksi mm. kunta-alan palkkaratkaisu, panostukset strategiaan tavoitteisiin mm. eriarvoistumiskehityksen estämiseen, luku- ja laskutaidon nostamiseen sekä nuoriso- ja maahanmuuttajatyöhön.

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samassa yhteydessä on myös laadittava taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvataan edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen.

Vuoden 2024 talousarviossa kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on kaksi talousarvion sitovuustasoa valtuustoon nähden. Toimialan bruttoyksiköissä (perusopetus, varhaiskasvatus, ruotsinkieliset palvelut) erikseen sitovia eriä ovat toimintakulut (476,8, milj. euroa) ja -tuotot (32,1 milj. euroa). Toimialan nettoyksikössä (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus, Varia) sitova erä on toimintakate (-74,4 milj. euroa).

Talousarvioesityksessä on otettu huomioon mm. palvelutuotannon kasvu, yksityisen päivähoiton indeksikorotus ja yleiset hinnankorotukset palveluostoihin. Lisäksi on tehty panostuksia koulutukselliseen tasa-arvotyöhön, Tikkurilan osaamiskampukseen, oppimisen tukeen ja oppisopimuskoulutukseen. Osa lisäpanostuksista ja korotuksista päätettiin kehyspäätöksen jälkeen.

Tästä johtuen toimialan talousarvion toimintakulut ylittävät kehyksen 4,27 milj. eurolla. Tulot ovat 0,1 milj. euroa kehystä pienemmät.

Toimialan ja palvelualueiden toiminnankuvauksissa on yksityiskohtaisemmin selvitetty keskeisiä tavoitteita, strategian pohjana olevia toimintaympäristön muutoksia, palvelustrategiaa ja -tuotantoa sekä muita taloussuunnitteluun ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä.

Investoinnit

Irtaimen omaisuuden koko kaupungin määrärahan kehys on 7 milj. euroa vuodelle 2024. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 irtaimen omaisuuden määrärahaesitys on 3 milj. euroa.

Sitovat tavoitteet ja toimialan tulokortti

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan vuosittain valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa hyväksyttäviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista. Ehdotukset vuoden 2024 toimialan tulokortiksi ja sitoviksi tavoitteiksi esitetään talousarvion 2024 yhteydessä.

Talousarvioesityksen käsittely

Kasvatuksen ja oppimisen yhteistoimintaryhmän kokouksessa 6.9.2023 käsiteltiin toimialan talousarvioesitys. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistaan 2.10.2023. Kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta 13.11.2023.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2023 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- hyväksyä liitteenä oleva esitys kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027,
- hyväksyä kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 irtaimen omaisuuden määrärahaesitykseksi 3 milj. euroa,
- hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 sitovat tavoitteet,
- hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 tulokortti.

Käsittely:

Vasemmistoryhmän Gashaw Bibani sekä keskustaryhmän Eeva Tikkanen esittivät tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 16, joka muotoiltiin virkahenkilöstön toimesta: *"Perusopetuksen palvelualue laatii aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaistarkastelun, joka sisältää laatukriteerit ja kehittämis ehdotukset hinta-arvioineen. Tarkastelun kehittämis ehdotuksilla on tarkoitus taata turvallinen ja laadukas aamu- ja iltapäivätoiminta. Tarkastelu esitetään lautakunnalle viimeistään huhtikuussa 2024 ja sen toimenpideohjeistuksia esitetään vuoden 2025 talousarvioon."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Gashaw Bibani esitti vasemmistoryhmän tekstilisäystä liitteen sivulle 25 yhteistyöstä työllistämisen edistämiseksi hyvinvointialueen kanssa, joka muotoiltiin uudelleen virkahenkilöstön toimesta.

"Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi ottaen huomioon hyvinvointialueen osaamisen kehittämisen tarpeet."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Minna Räsänen esitti sosiaalidemokraattien ryhmän muutoksen talousarvioliitteen sivulle 13:

"Puuttuva/leikkautuva Kota-raha täydennetään kaupungin budjetista täysmääräisesti."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Minna Räsänen esitti sosiaalidemokraattien ryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 23:

"Oppimisen tukitoimia kehitetään kunnianhimoisesti ottaen huomioon mahdolliset valtakunnalliset linjaukset."

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eva Tawasoli esitti vihreiden ryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 16: *"Talousarviovuonna arvioidaan KOT-lastenhoitajien määrän lisäämisen mahdollisuutta 10 hoitajalla."*

Muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6, ylimmän kappaleen toiseksi viimeiseksi lauseeksi: *"Tavoitellaan sitä, että Vantaalla opitaan ja opiskellaan liikkuen."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6 neljänteen kappaleeseen, toiseksi lauseeksi: *"Vahvistetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia osallistamalla huoltajia toiminnan suunnitteluun."*

Lautakunta hyväksyi muutoksen yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä talousarvioliitteen sivulle 6 neljännen kappaleen loppuun: *"Varmistetaan, että digioppimateriaalien ja oppikirjojen käytön suhteessa säilyy lasten ja nuorten edun mukainen tasapaino. Luodaan vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän palvelulupaus."*

Lautakunta hyväksyi muutokset yksimielisesti.

Eeva Tikkanen esitti keskustaryhmän tekstilisäystä kohtaan talousarvioliitteen sivulle 13 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun: *"Esimerkiksi ProKoulu -mallia kehittämällä vahvistamme ennaltaehkäisevästi positiivista ja yhteisöllistä toimintakulttuuria."*

Lautakunta hyväksyi tekstilisäyksen yksimielisesti, mutta ei hyväksy muutosesityksen kustannusvaikutusta.

Eeva Tikkanen esitti lisäksi keskustaryhmän muutoksia päätösesityksen C- ja D-kohtien sitovia tavoitteita ja toimialan tulokorttia koskeviin liitteisiin:

"1. Hyvät asukaslähtöiset palvelut uudeksi tavoitteeksi

5.2. Vantaalaisen lapsen ja nuoren hyvän koulupäivän/päivän palvelulupauksen luominen

Mittari: Palvelulupauksen toteutumisen seuranta

Lähtötaso: Tällainen palvelulupaus puuttuu sekä kaupungin että hyvinvointialueen puolelta.

Yhtymäpinta-yhteistyössä vielä kehitettävää.

Tavoitetaso 2024: Palvelulupaus on luotu, mieluusti yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Palvelulupauksen luomisessa on kuultu lapsia, nuoria, huoltajia ja työntekijöitä.

Riskitekijät: Yhtymäpinta-yhteistyö ei vahvistu. Kaupunki ja hyvinvointialue ovat niin erilliset toimijat, että yhteistä palvelulupausa ei saada luotua tai kaupungin ja hyvinvointialueen luomat erilliset palvelulupaukset jäävät lapsen ja nuoren näkökulmasta liian irrallisiksi.

6.1.

Lukuseula-testi

Tavoitetaso 2024

Lisätään: Luodaan pitemmän aikavälin tavoitteet lukutaidon paranemisessa: mihin mennessä halutaan olla 3. ja 7. luokkalaisten osalta millä tasolla. Ja mahdollisesti siitä, millainen taso halutaan olevan esimerkiksi perusopetuksen päättäneillä.

Funa-testi

Lisätään: Luodaan pitemmän aikavälin tavoitteet lukutaidon paranemisessa: mihin mennessä halutaan olla 3. ja 7. luokkalaisten osalta millä tasolla. Ja siitä, millainen taso halutaan olevan esimerkiksi perusopetuksen päättäneillä.

8.2.

Mittari: Palaute DigiOneen käyttöönotosta lapsilta, nuorilta ja huoltajilta.

Lähtötaso: Palautetta ei ole kerätty.

Tavoitetaso 2024: Kerätään palaute ja tarvittaessa kehitetään järjestelmää ja/tai sen käyttöä palautteen pohjalta.

9.1. Kiusaamista kokeneiden määrä:

Tavoitetaso 2024: Muokataan: School Day -mittauksen tulokset paranevat 4.luokalla 5 % ja 7.luokalla 10 % (Huom. Yläkoulun on otettava kiinni alakoulun tasoa)

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen

29.1. Luodaan palvelualueiden pito- ja vetovoimaohjelmiin hyvän johtamisen ohjelma.

Lähtötaso: Pito- ja vetovoimaohjelmissä hyvän ja riittävän johtamisen merkitys pito- ja vetovoimalle jää liian ohueksi.

Tavoitetaso 2024: Hyvän johtamisen ohjelma on luotu palvelualueittain ja tarvittavat uudet toimenpiteet on otettu käyttöön ml. mahdollisen tarvittavan johtamisresurssin vahvistaminen. Ohjelma ja sen toimeenpano heijastuu myönteisesti työhyvinvoinnin muiden mittareiden tuloksissa.”

Muutokset raukesivat kannattamattomina.

Päätös:

Hyväksyttiin lautakunnan yksimielisesti hyväksymät muutokset puheenjohtajan johdolla.

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja jätti pöytäkirjaan eriävän mielipiteen talousarviokehityksen ylityksen johdosta.

Lisäksi merkittiin, että tämän pykälän jälkeen käsiteltiin pykälä 12.

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027 (II)
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat tavoitteet vuodelle 2024
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortti vuodelle 2024

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote kaupunginhallitus ja talousohjaus / Ruusula, Kandolin

Talouspalvelut
- asiakirjat talousohjaukseen

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136§

Lisätiedot:

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, p. 040 515 8831, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Talouspäällikkö Hanna Litmanen, p. 050 302 5187, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)